

Warszawa 17 stycznia 2022 r.

Szanowny Pan

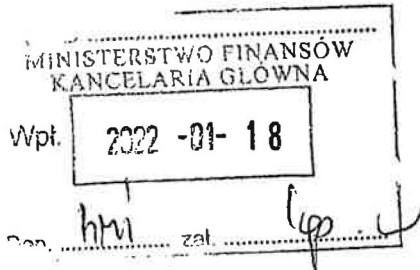
Tadeusz Kościński

Minister Finansów

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

kancelaria@mf.gov.pl



PETYCJA

w sprawie **żądania zmiany przepisów** dotyczących rozliczenia wdów (wdowców) oraz ich dzieci, w związku ze zmianami wprowadzonymi tzw. ustawą Polski Ład¹ z uwagi na **odmowę prawa** w tej ustawie do stosowania kwoty wolnej od podatku przez osobę fizyczną opodatkowaną według skali podatkowej, na podstawie art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1426 ze zm), dalej „ustawa o PIT” czyli z uwagi na **rażącą dyskryminację małoletnich dzieci, których dochody z tytułu renty rodzinnej otrzymywanej po śmierci jednego rodzica zostały wyłączone z kwoty wolnej od podatku i opodatkowane są już od pierwszej złotówki**, podczas gdy wszystkie osoby fizyczne opodatkowane wg skali podatkowej (również sieroty pełnoletnie) korzystają z prawa do tej kwoty wolnej od podatku, wynikającej z art. 27 ustawy o PIT. **Sieroty małoletnie są zatem opodatkowane z tytułu renty rodzinnej najwyżej w Polsce** i nie ma innej grupy osób, które byłyby tak wysoko opodatkowane.

Dyskryminacja dotyczy również dochodów wdów (wdowców), którym odmawia się prawa do wspólnego rozliczenia dochodów z dzieckiem, na zasadach przyznanych małżeństwom, **pomimo ustawowego obowiązku łączenia dochodów rodzica z dzieckiem**, a przez to ustawowego stworzenia sytuacji porównywalnej (identycznej) do sytuacji małżonków.

W związku z powyższym **żadam przywrócenia możliwości łącznego opodatkowania rodzica będącego wdową lub wdowcem z małoletnim dzieckiem**, otrzymującym dochody z renty rodzinnej, na zasadach przysługujących małżonkom. Rozliczenie takie wyeliminuje istniejącą dyskryminację wdów/wdowców i przywróci prawo do kwoty wolnej od podatku dla

¹ ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105)

osoby fizycznej (małoletniego dziecka) opodatkowującej swoje dochody według skali podatkowej, na podstawie art. 27 ustawy o PIT.

Żądam również zwolnienia z opodatkowania podatkiem PIT renty rodzinnej otrzymywanej przez sieroty, na zasadach analogicznych jak zwolnienie, które przysługuje wobec alimentów płaconych na rzecz dziecka w związku z rozwodem rodziców (art. 21 ust. 1 pkt 127 ustawy o PIT). Cel bowiem renty rodzinnej i alimentów jest tożsamy i trudno zrozumieć zasadność istniejących różnic w PIT.

Petycję składam w interesie własnym i publicznym (wszystkie wdowy i wdowcy posiadający małoletnie dzieci pozostają bowiem w identycznej jak ja sytuacji prawno-podatkowej w Polsce).

Niniejszą petycję składam w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz.U. 2018 poz. 870).

Uzasadnienie

Tzw. ustawą Polski Ład wprowadzono istotne zmiany w zakresie rozliczania dochodów małoletnich dzieci oraz rodziców samotnie wychowujących dzieci. Petycja niniejsza dotyczy sytuacji prawnopodatkowej wdów (wdowców) oraz ich małoletnich dzieci, osiągających dochody z renty rodzinnej z tytułu śmierci rodzica, czyli sytuacji w której osobiście pozostają

Dotychczasowy stan prawny – do 2021 r.

Do końca 2021 r. sieroty, będące małoletnimi dziećmi, uzyskujące dochody po śmierci jednego z rodziców z tytułu renty rodzinnej podlegały rozliczeniu wspólnie z rodzicem żyjącym, z prawem do wspólnego rozliczenia na zasadach analogicznych jak małżonkowie. Zasady te respektowały odrębność prawnopodatkową małoletniego dziecka i jego prawa – jako odrębnego podatnika – do ulgi w zakresie kwoty wolnej od podatku, przysługującej osobom rozliczającym swoje dochody według skali podatkowej, tj. na zasadach art. 27 ustawy o PIT.

Przepisy te uznawały również porównywalność sytuacji wdów (wdowców) z sytuacją prawno-podatkową małżeństw, które poprzez wspólne rozliczenie na zasadach art. 6 ust. 2 ustawy o PIT w sposób efektywny mogły i mogą obniżyć swoje zobowiązania podatkowe poprzez wspólne rozliczenie dochodów, będących dochodami jednego gospodarstwa domowego (dochód dwóch osób – podatek od połowy dochodów). Prawo do takiego wspólnego rozliczenia przyznawano bowiem również osobom samotnym (wdowom/wdowcom), którzy również pozostając we wspólnym gospodarstwie domowym z małoletnim dzieckiem uprawnione były do takiego wspólnego rozliczenia, z uwagi również na obowiązek łączenia ich dochodów z dochodami dziecka, na podstawie art. 7 ustawy o PIT (dochód dwóch osób – podatek od połowy dochodów).

Stan prawny od 2022 r.

Tzw. ustawa Polski Ład diametralnie zmieniła wyżej przedstawioną sytuację prawnopodatkową wdów (wdowców) oraz ich małoletnich dzieci.

W zakresie małoletnich dzieci, które uzyskują dochody po śmierci rodzica z tytułu renty, **odmówiło się im prawa do skorzystania z kwoty wolnej od podatku, przyznanej wszystkim podatnikom opodatkującym dochody według skali podatkowej, pomimo, iż:**

- małoletnie dziecko jako osoba fizyczna posiada odrębność podmiotową w podatku PIT (art. 1 ustawy o PIT),
- odrębność podmiotowa małoletniego dziecka nie jest w żadnym wypadku tożsama z podmiotowością podatkową rodzica,
- wszystkie osoby opodatkujące dochody według skali podatkowej uprawnione są do kwoty wolnej od podatku przyznanej treścią art. 27 ustawy o PIT, a przepis ten nie wyklucza w swej treści żadnej osoby i żadnej kategorii dochodów które obejmuje.

Tym samym **dochody małoletniego dziecka będącego sierotą są opodatkowane od 2022 r. już od tzw. pierwszej złotówki, bez uzasadnienia** co do tak diametralnej dyskryminacji w stosunku do pozostałych podatników/osób fizycznych PIT, rozliczających swoje dochody według skali podatkowej, którym takiego prawa się nie odmawia.

Ta jawna i rażąca dyskryminacja podatkowa osób fizycznych będących małoletnimi dziećmi i tak już życiowo doświadczonych, którym **odmawia się prawa do kwoty wolnej od podatku, nie znajduje uzasadnienia w systematyce ustawy o PIT**. Przepis art. 1 tej ustawy wskazuje bowiem, iż "ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych oraz daninę solidarnościową". Przepis art. 7 ustawy o PIT mówi o „dochodach małoletnich dzieci”, podobnie jak np. art. 23 ust. 1 pkt 10 i inne tej ustawy. Żaden zatem przepis nie pozbawia małoletniego dziecka podmiotowości podatkowej w podatku PIT, traktując dziecko jako odrębnego od rodzica podatnika. To sprawia, że **dziecku które osiąga dochody opodatkowane PIT powinny przysługiwać wszystkie prawa jakie mają inne osoby osiągające dochody opodatkowane według skali podatkowej.**

Uwagi wymaga, że prawa do kwoty wolnej od podatku wynikającego z art. 27 ustawy o PIT nie odmawia się dziecku (sierocie) pełnoletniemu, które rozliczając dochody samodzielnie posiada już prawo do kwoty wolnej od podatku tak jak każdy inny podatnik rozliczający dochody wg skali. Zatem dochodzi do nierównego traktowania jedynie małoletnich sierot, a wręcz rażącej ich dyskryminacji w porównaniu do pozostałych podatników PIT.

Dyskryminacja sierot odbywa się również na innej płaszczyźnie. Mianowicie dzieci ze związków po rozwodzie osiągające dochody z alimentów są zwolnione z opodatkowania PIT, a dzieci osiągające dochody z renty rodzinnej po śmierci rodzica są już opodatkowane PIT, a od 2022 r. są opodatkowane już od „pierwszej złotówki” bez prawa do kwoty wolnej od podatku, pomimo iż cel alimentów i renty rodzinnej jest analogiczny: wsparcie budżetu domowego na cele związane z kosztami utrzymania dziecka.

Przyjęty w ustawie Polski Ład sposób opodatkowania sierot sprawia również, że oprócz tego iż pozbawiono ich kwoty wolnej od podatku to poprzez obowiązek łączenia ich dochodów z dochodem żyjącego rodzica niejednokrotnie będą **dochody sierot opodatkowane według stawki 32%**, tj. według stawki obowiązującej w drugim progu podatkowym.

Czy zatem celem zmian Polskiego Ładu było uczynienie z sierot grupy osób, które powinny płacić podatki wyższe od innych osób? I to w sposób tak rażąco wysoki?

Prawo do ulgi 1500 zł, jakie zostało przyznane rodzicowi na podstawie art. 27ea ustawy o PIT, w żaden sposób nie eliminuje dyskryminacji sierot i nie wyrównuje jakichkolwiek praw związanych z pozbawieniem ww. ulgi. Ta absurdalność postrzegania tej ulgi jako ekwiwalentu na np. pozbawienie prawa do kwoty wolnej od podatku PIT czy opodatkowania dochodów sierot wg stawki 32% nie pozwala mi na rozwijanie tego tematu z uwagi na wagę i powagę niniejszego pisma.

Niezależnie od powyższego **dyskryminacja również ma miejsce w odniesieniu do wdów (wdowców) wychowujących małoletnie dziecko, które osiąga dochody opodatkowane według skali, z tytułu renty rodzinnej.** Ustawa Polski Ład **odmówiła bowiem im prawa do wspólnego rozliczania z dzieckiem małoletnim pomimo pozostawienia obowiązku łączenia dochodu rodzica z dochodem małoletniego dziecka** (art. 7 ustawy o PIT).

Odmowa prawa do wspólnego rozliczenia nastąpiła pomimo pozostawiania rodziny wdów (wdowców) i ich małoletnich dzieci w porównywalnej sytuacji do małżeństw, którym przysługuje prawo do wspólnego rozliczenia. Małżeństwo prowadząc bowiem wspólne gospodarstwo domowe, w którym dochody pozostają we wspólności majątkowej, traktowane są jako dochody małżonków (niezależnie od tego kto i ile zarabia) i podatek PIT wciąż będzie można ustalać w podwójnej wysokości, liczony od połowy wspólnych dochodów. W przypadku wdowy (wdowca) – pomimo, że taki rodzic również prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z małoletnim dzieckiem i zobligowany jest łączyć swoje dochody z dochodami małoletniego dziecka na podstawie art. 7 ustawy o PIT (nie ma co do tego wyboru) – Polski Ład odmówił prawa do obliczenia podatku PIT w podwójnej wysokości, liczonego od połowy wspólnych dochodów.

Jest to więc również jawna i rażąca dyskryminacja osób fizycznych (gospodarstw domowych) pozostających w porównywalnej sytuacji prawopodatkowej.

Przedstawione argumenty bezsprzecznie wskazują – oprócz naruszenia spójności systemowej w podatku PIT i nierównego podatkowego traktowania osób fizycznych pozostających w porównywalnej sytuacji - na **naruszenie nadrzędnych konstytucyjnych zasad sprawiedliwości i równości wszystkich podatników wobec prawa.** W opisanym stanie prawnym **zostały bowiem naruszone te zasady wobec tych małoletnich dzieci - sierot, które jako odrębni podatnicy ustawy o PIT zostali pozbawieni prawa do kwoty wolnej od podatku i tym samym dzieci te (sieroty) zobligowane zostaną do opodatkowania swoich dochodów już od „pierwszej złotówki”, niejednokrotnie wg stawki 32%.**

Pogwałcenie zasad konstytucyjnych nastąpiło również stosunku do tych rodziców, którzy prowadzą wspólne gospodarstwo domowe z dzieckiem i są zobligowani ustawowo do łączenia swoich dochodów z dochodami małoletniego dziecka – gdyż pomimo nałożonych obowiązków podatkowych w zakresie łączenia dochodów odmawia im się prawa do rozliczenia wspólnego (wdowy z dzieckiem) na zasadach takich jak małżonkowie (przy wspólnym łącznym rozliczeniu dochodów).

Niezależnie od aspektów prawnych wskazuję również na aspekty moralno-społeczne. Za wszystkimi grupami zawodowymi, społecznymi ktoś się bowiem ujmuje i broni ich praw. **O równych prawach wdów (wdowców) i ich dzieci (sierot), w porównaniu do rodzin pełnych (z obojgiem rodziców żyjących) nikt nie mówi i nie myśli pomimo, że życiowo potrzebują**

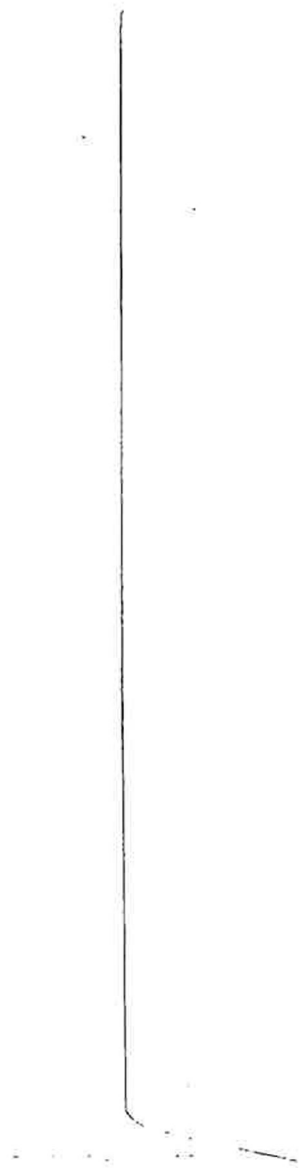
większego wsparcia niż pełne rodziny, w których oboje rodziców żyje, może pracować i zarabiać na dostatek gospodarstwa domowego (rodziny).

Rodziny wdów (wdowców) wraz z dziećmi nie powinny być także automatycznie traktowane (a tak się dzieje) jak rodziny, w których pomimo rozvodu rodziców każdy rodzic żyje, może pracować i dziecko nie jest obciążone traumą z powodu śmierci rodzica – w takich rodzinach trudno mówić o jakimkolwiek samotnym rodzicielstwie czy samotnym rodzicu. Ale ponieważ wdów (wdowców) jest mniej niż osób rozwiedzionych – nikt nie myśli o tej grupie społecznej i jak się również okazuje zapomina o nich również państwo. Dzieje się to również w prowadzonej polityce podatkowej. W przypadku bowiem rodziców rozwiedzionych wsparcie rodzica wychowującego dziecko dokonuje się poprzez alimenty. **Alimenty są zwolnione z opodatkowania PIT, podczas gdy renty rodzinne otrzymywane przez sieroty nie podlegają takiemu zwolnieniu z opodatkowania.** Czy zatem państwo wspiera rozwoje, skoro zwalnia z PIT alimenty, a opodatkowuje renty rodzinne sierot, w dodatku najwyżej w Polsce i tym samym wspiera właśnie tą grupę społeczną (rozwodników)? Czy dla państwa rodziny wdów i sierot są niegodne uwagi a warte są gorszego traktowania od pozostałych rodzin, obciążając ich wyższym opodatkowaniem?

To co opisałam jest niezwykle przykre zwłaszcza w dobie, w której tak dużo się mówi o polityce prorodzinnej i potrzebie tworzenia dobrych warunków dla rozwoju rodzin. W tym miejscu wyjaśniam, że rodziny obciążone bólem śmierci małżonka i ojca czy matki (rodziny wdów i wdowców) są również rodzinami nie gorszymi od innych rodzin, więc uporczywe pomijanie ich w przywilejach jakie przewiduje się dla innych osób fizycznych, dla pełnych rodzin lub rodzin „rozwiedzionych” budzi i zawsze będzie budzić poczucie głębokiej niesprawiedliwości społecznej.

Czym zatem zasłużyły sobie małoletnie sieroty, że ustalono dla nich najwyższe opodatkowanie w Polsce? A czym zasłużyły sobie wdowy, które muszą łączyć funkcję matki i ojca, na taką dyskryminację podatkową, jak opisałam w piśmie?

Proszę o nieupublicznianie moich danych osobowych (imienia, nazwiska, adresu), gdyż nie wyrażam na to zgody.



RWPD
MINISTERSTWO FINANSÓW
KANCELARIA GŁÓWNA

Wpt. 2022-01-18

Dep. zal.

S2. P.
Tadeusz Kościuszki
Minister Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

